

Bài 18

NGƯỜI DÂN Ở ĐỒNG BẰNG NAM BỘ

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Trình bày những đặc điểm tiêu biểu về dân tộc, nhà ở, làng xóm, trang phục lễ hội của người dân ở đồng bằng Nam Bộ.
- Sự thích ứng của con người với tự nhiên ở đồng bằng Nam Bộ.
- Dựa vào tranh, ảnh tìm ra kiến thức.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ phân bố dân cư Việt Nam (nếu có).
- Tranh, ảnh về nhà ở, làng quê, trang phục, lễ hội của người dân ở đồng bằng Nam Bộ (do HS và GV sưu tầm).

95

- Lễ hội của người dân nhằm mục đích gì ?
- Trong lễ hội thường có những hoạt động nào ?
- Kể tên một số lễ hội nổi tiếng ở đồng bằng Nam Bộ.

Bước 2 :

- HS trao đổi kết quả trước lớp, GV giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Nhà ở của người dân

* *Hoạt động 1 : Làm việc cả lớp*

HS dựa vào SGK, bản đồ phân bố dân cư Việt Nam (nếu có) và vốn hiểu biết của bản thân cho biết :

- Người dân sống ở đồng bằng Nam Bộ thuộc những dân tộc nào ?
- Người dân thường làm nhà ở đâu ? Vì sao ?
- Phương tiện đi lại phổ biến của người dân nơi đây là gì ?

* *Hoạt động 2 : Làm việc theo nhóm*

Bước 1 : HS các nhóm làm bài tập "Quan sát hình 1..." trong SGK.

Bước 2 : HS các nhóm trình bày kết quả, GV giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

– GV nói về nhà ở của người dân ở đồng bằng Nam Bộ : Vì khí hậu nắng nóng quanh năm, ít có gió bão lớn nên người dân ở đây thường làm nhà rất đơn sơ. Nhà ở truyền thống của người dân Nam Bộ thường có vách và mái nhà làm bằng lá cây dừa nước (loại cây mọc ở các vùng trũng có nước hoặc ven các sông ngòi, kênh rạch ; lá dừa nước rất dai và không thấm nước). Trước đây, đường giao thông trên bộ chưa phát triển, xuồng ghe là phương tiện đi lại chủ yếu của người dân. Do đó người dân thường làm nhà ven sông để thuận tiện cho việc đi lại và sinh hoạt.

– Nếu có tranh, ảnh, GV cho HS xem các ngôi nhà kiểu mới kiên cố, khang trang, được xây bằng gạch, xi măng, đổ mái bằng hoặc lợp ngói để thấy sự thay đổi trong việc xây dựng nhà ở của người dân nơi đây. Nếu không có tranh, ảnh, GV mô tả thêm về sự thay đổi này : đường bộ được xây dựng ; các ngôi nhà kiểu mới xuất hiện ngày càng nhiều ; nhà ở có điện, nước sạch, ti vi,...

2. Trang phục và lễ hội

* *Hoạt động 3 : Làm việc theo nhóm*

Bước 1 : Các nhóm dựa vào SGK, tranh, ảnh thảo luận theo gợi ý :

– Trang phục thường ngày của người dân đồng bằng Nam Bộ trước đây có gì đặc biệt ?